

საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგია

საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა
დისციპლინური სამართალწარმოების შესახებ

პროკურორთა გამოკითხვის შედეგები

პროკურორთა გამოკითხვა დისციპლინური სამართალწარმოების შესახებ

გამოკითხვა ჩატარდა 2014 წლის ნოემბერ-დეკემბერში საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის არამოსამართლე წევრების ინიციატივით. გამოკითხვაში მონაწილეობა მიიღო 70-მა პროკურორმა, რომლებმაც შეკითხვებს უპასუხეს წინასწარ შემუშავებული კითხვარის მეშვეობით.

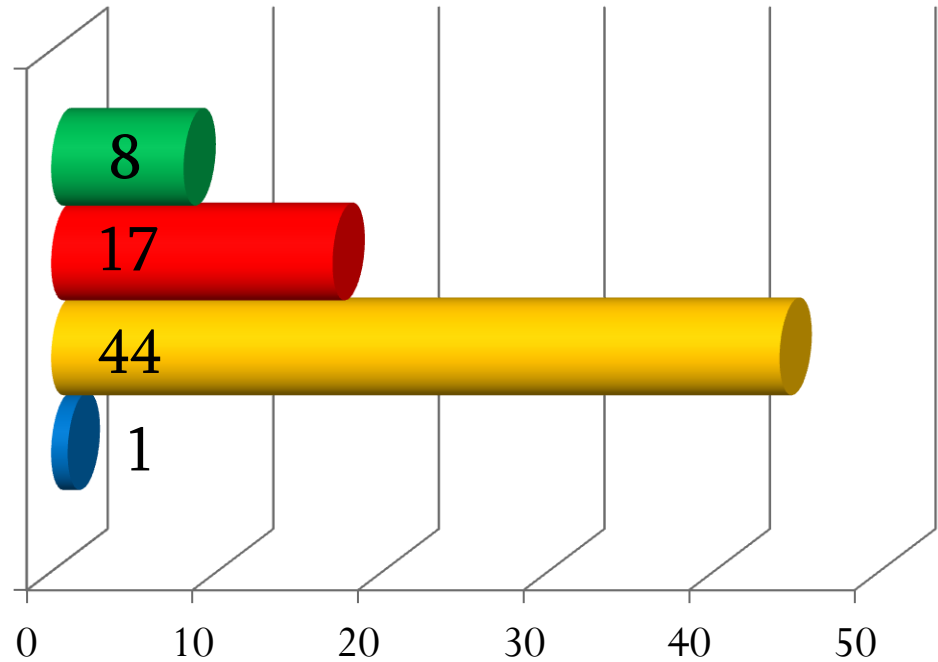
მიიჩნევთ თუ არა, რომ მოსამართლეთა დისციპლინური პასუხისმგებლობის არსებული სისტემა არის ეფექტური?

■ დიახ;

■ არა;

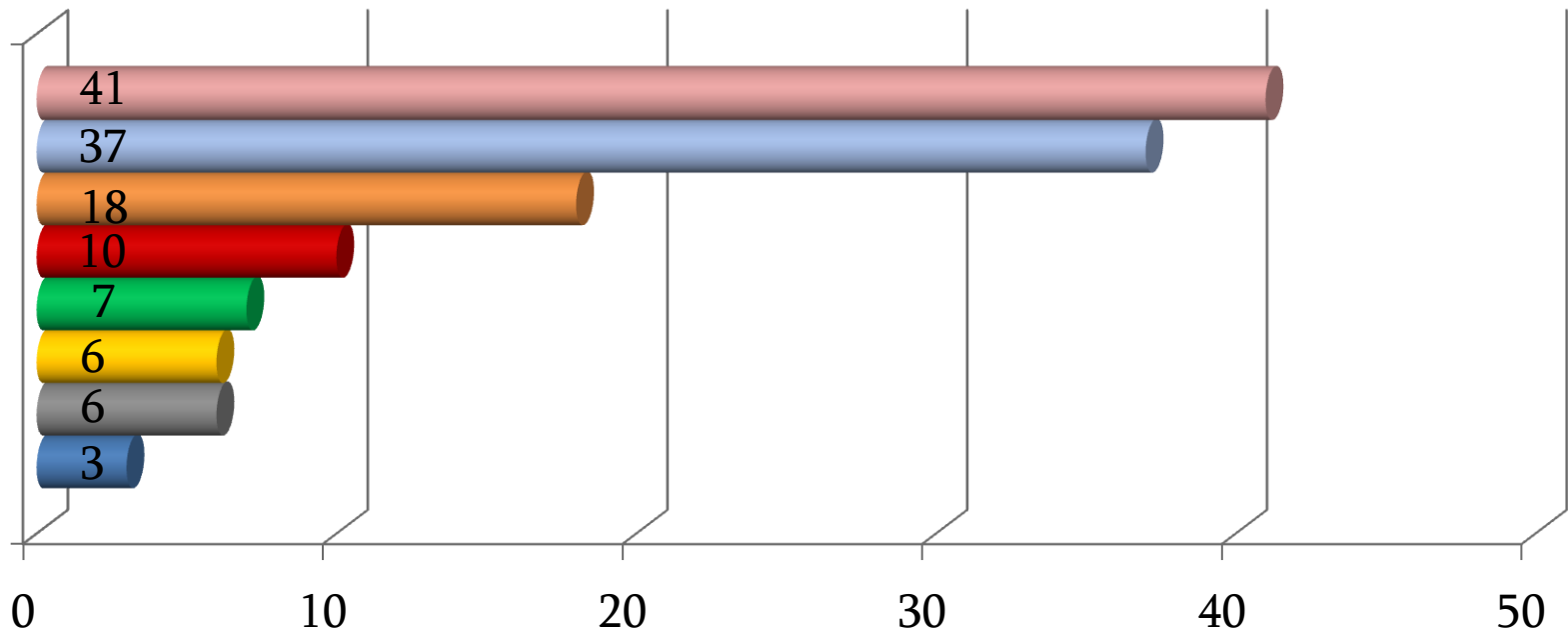
■ ნაწილობრივ;

■ პასუხი არ არის მითითებული.

რას მიიჩნევთ დისციპლინურ სამართალწარმოებაში არსებულ რეალურ პრობლემად?

- დისციპლინური პროცესის ნაკლები გამჭვირვალობა;
- დისციპლინური პასუხისმგებლობის საფუძვლების ბუნდოვანება;
- სადისციპლინო საქმეების განხილვა დახურულ სხდომაზე;
- მოსამართლეთა მიმართ არაადეკვატურად ლმობიერი სანქციების გამოყენება;
- მოსამართლეთა მიმართ დისციპლინური დევნის წარმოებაზე დაუსაბუთებელი უარი;
- სადისციპლინო საქმეთა წარმოების გაჭიანურება;
- სადისციპლინო ორგანოების მიკერძოება;
- შერჩევითი მიდგომა სადისციპლინო საქმეების წარმოებისას.

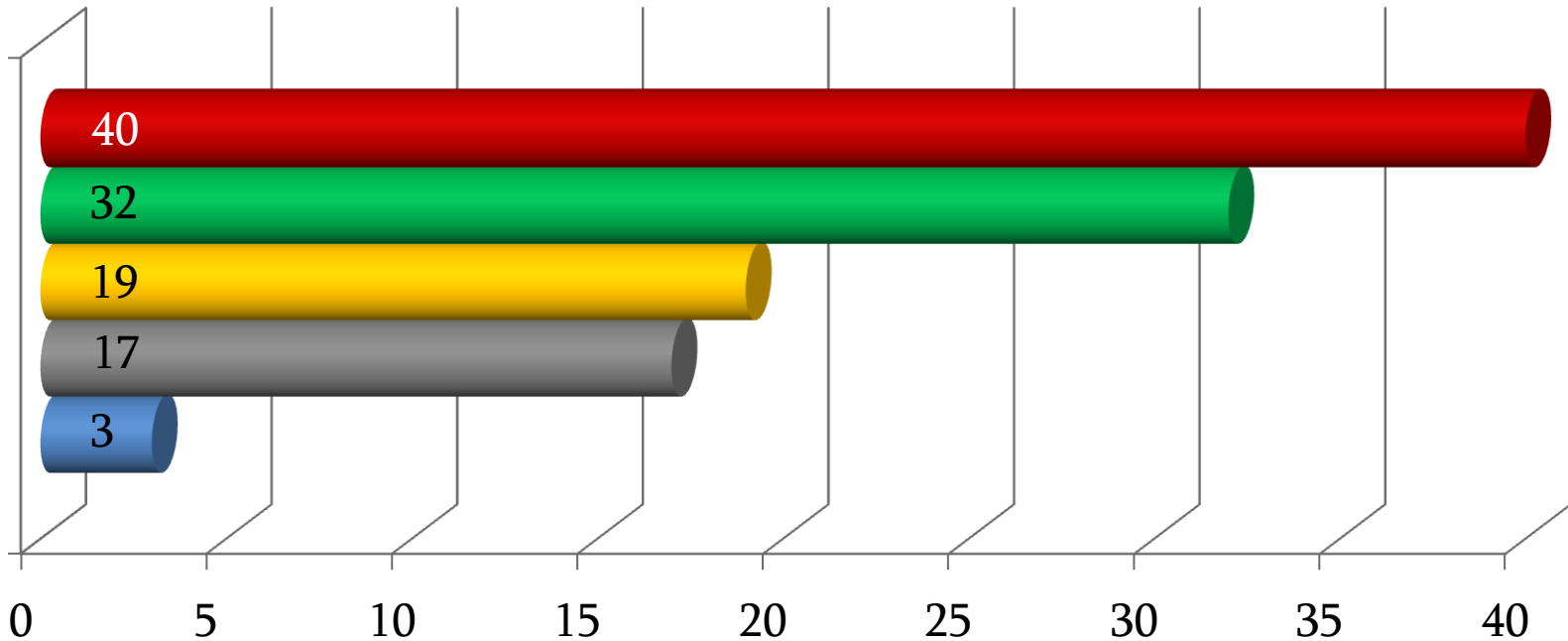
რას მიიჩნევთ დისციპლინურ სამართალწარმოებაში არსებულ რეალურ პრობლემად?

კომენტარი

- დისციპლინური პროცესი ნაკლებად გამჭვირვალეა და ხშირად მიკერძოებულია მოსამართლეთა სასიკეთოდ;
- საჩივრის ან განცხადების ავტორი ინფორმირებული უნდა იყოს, თუ რა შეიძლება ჩაითვალოს დისციპლინურ გადაცდომად, რათა უსაფუძვლო საჩივრის განხილვის შედეგად მიღებული გადაწყვეტილება არ ჩაითვალოს სადისციპლინო ორგანოს მიკერძოებად;
- დისციპლინური სამართალწარმოება უნდა მიმდინარეობდეს უფრო მეტად გამჭვირვალედ და სრულდებოდეს შემჭიდროვებულ ვადებში.

რომელი დისციპლინური გადაცდომები მიგაჩნიათ მიზანშეწონილად, რომ დაემატოს დისციპლინური გადაცდომების ჩამონათვალს?

- მოსამართლის მიერ საქმის აცილებაზე უარის თქმა, როდესაც მისთვის ცნობილი იყო საქმის აცილების კანონით დადგენილი საფუძველი;
- მოსამართლის მიერ თანამდებობრივი მდგომარეობის გამოყენება თავისთვის ან სხვისთვის არამართლზომიერი უპირატესობის მოსაპოვებლად;
- სხვა მოსამართლის საქმიანობაში უკანონო ჩარევა;
- სამსახურის გაცდენა, დაგვიანება ან სამსახურიდან წასვლა ობიექტური მიზეზების გარეშე, რასაც მოჰყვა სასამართლო საქმიანობის სერიოზული შეფერხება;
- სასამართლო რესურსის გახარჯვა პირადი სარგებლობისთვის.

რომელი დისციპლინური გადაცდომები მიგაჩნიათ მიზანშეწონილად, რომ დაემატოს დისციპლინური გადაცდომების ჩამონათვალს?

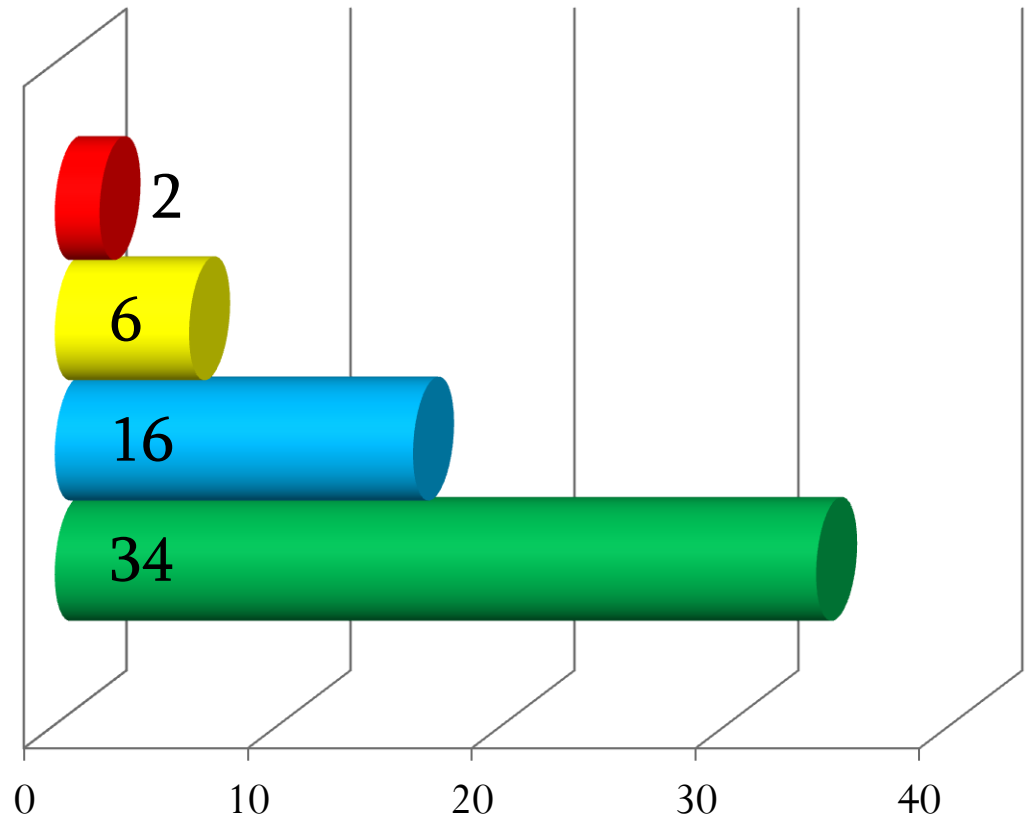
კომენტარი

- სასამართლო სხდომების სისტემატურად დაგვიანებით ჩატარება;
- ზემოთჩამოთვლილი გადაცდომების მე-2 და მე-3 შემთხვევებში პასუხისმგებლობა უნდა დადგეს სისხლის სამართლის კოდექსით;
- არ მიმაჩნია მიზანშეწონილად გადაცდომების არსებულ ჩამონათვალს დაემატოს რაიმე ახალი გადაცდომა;
- მოსამართლეთა საქმიანობაში ხშირად ერევა სასამართლოს თავმჯდომარე;
- მოსამართლეთა ეთიკის კოდექსი ითვალისწინებს აღნიშნულ გადაცდომებს, ამიტომ არაა საჭირო მათი დეტალური განწერა.

გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

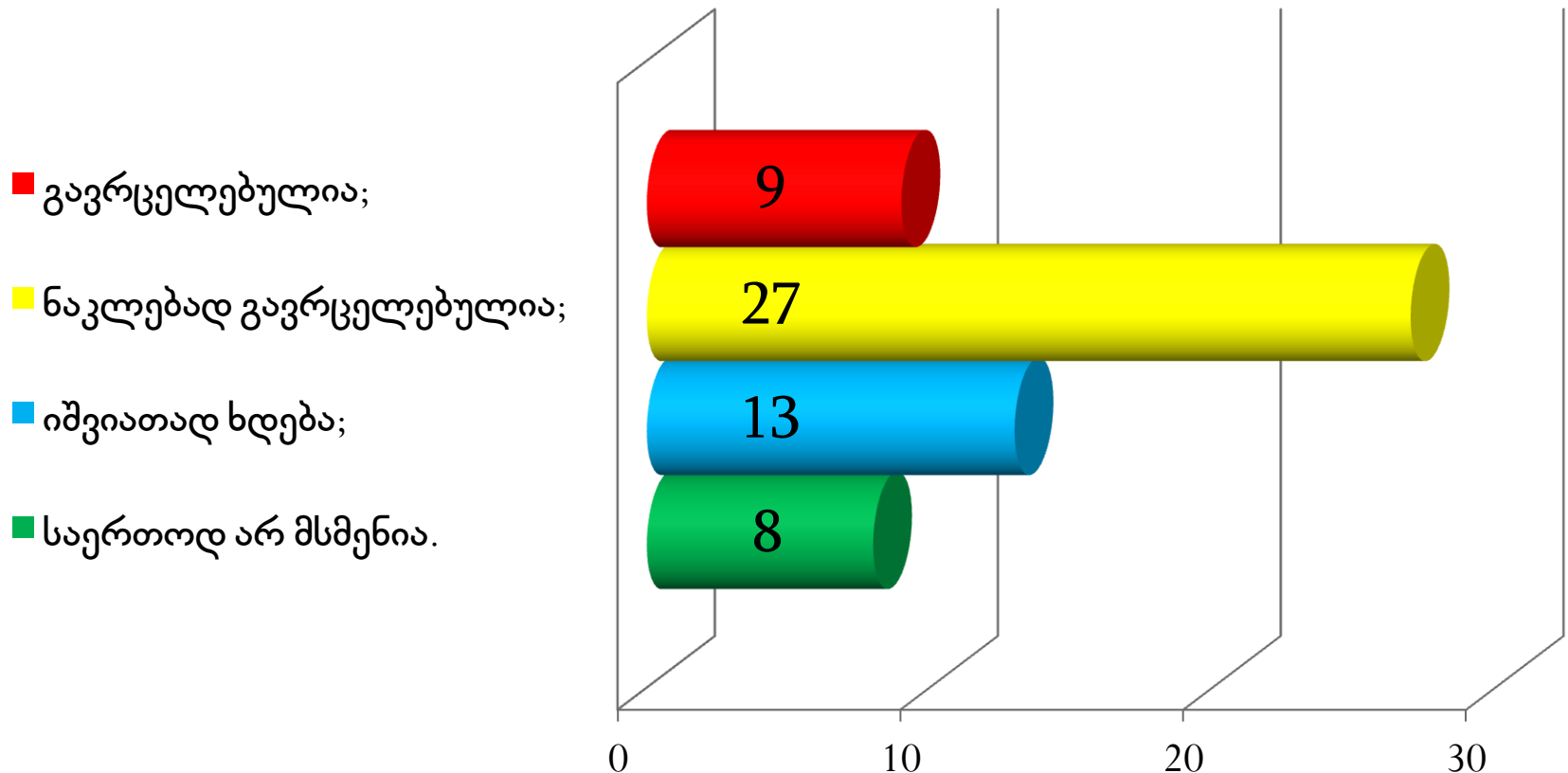
მოსამართლის შეუფერებელი ქმედება, რომელიც ბლალავს სასამართლოს ავტორიტეტს ან ზიანს აყენებს სასამართლოსადმი ნდობას

- გავრცელებულია;
- ნაკლებად გავრცელებულია;
- იშვიათად ხდება;
- საერთოდ არ მსმენია.

გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

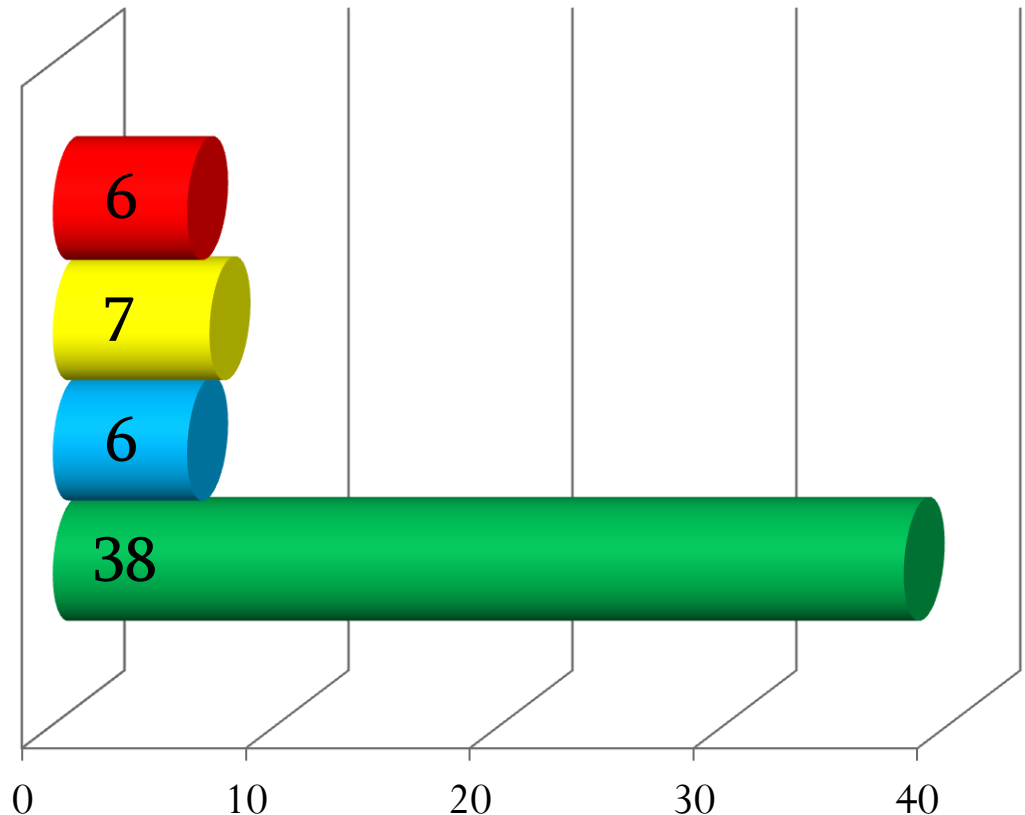
მოსამართლის მიერ საქმის განხილვისას მიკერძოების გამოვლენა

გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

პროცესის მონაწილეებთან ან საქმით დაინტერესებულ პირებთან კანონით აკრძალული ფორმით კომუნიკაცია

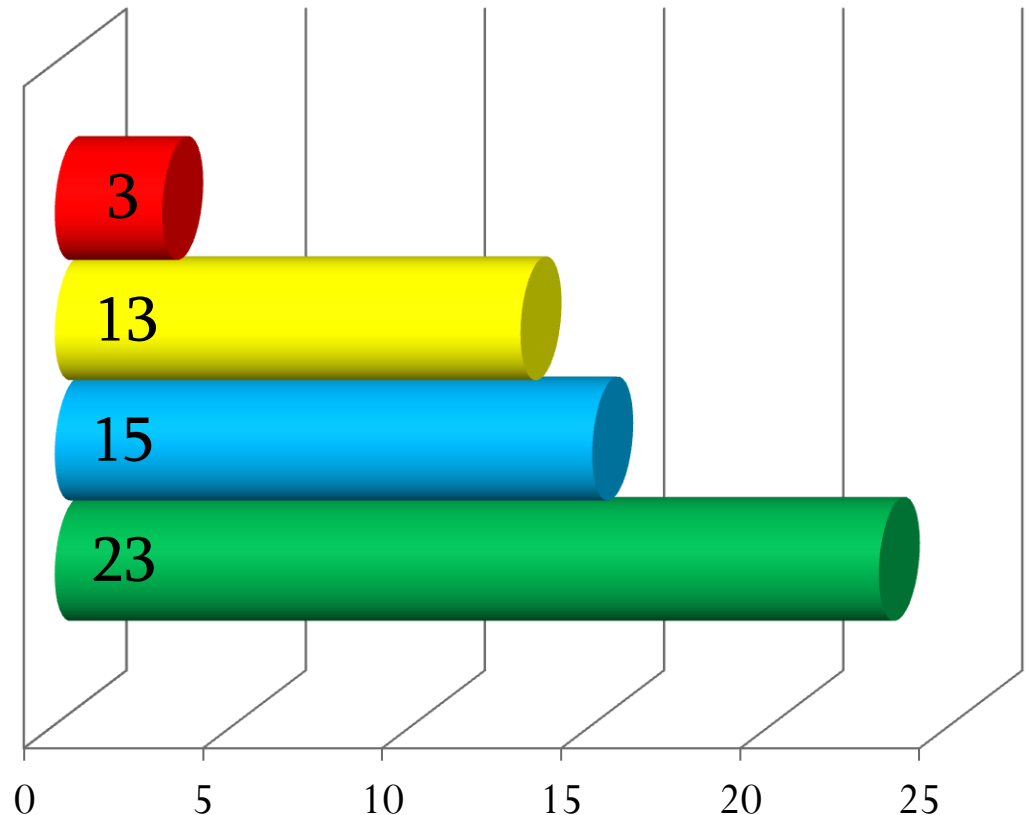
- გავრცელებულია;
- ნაკლებად გავრცელებულია;
- იშვიათად ხდება;
- საერთოდ არ მსმენია.

გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

პროცესის მონაწილეთა და დამსწრე საზოგადოების
უღირსი/არაჯეროვანი მოპყრობა

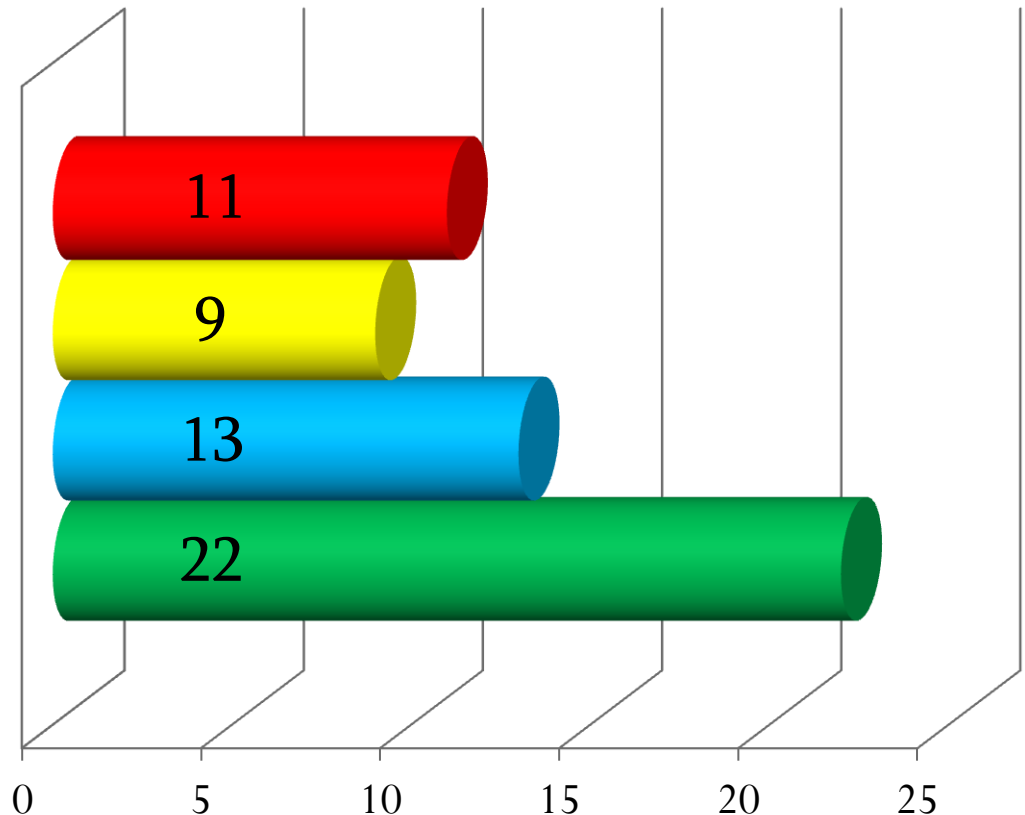
- გავრცელებულია;
- ნაკლებად გავრცელებულია;
- იშვიათად ხდება;
- საერთოდ არ მსმენია.

გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

მოსამართლის მიერ სამოსამართლო მოვალეობების შესრულებისას წინასწარ შექმნილი აზრის ან შეხედულების გამოვლენა

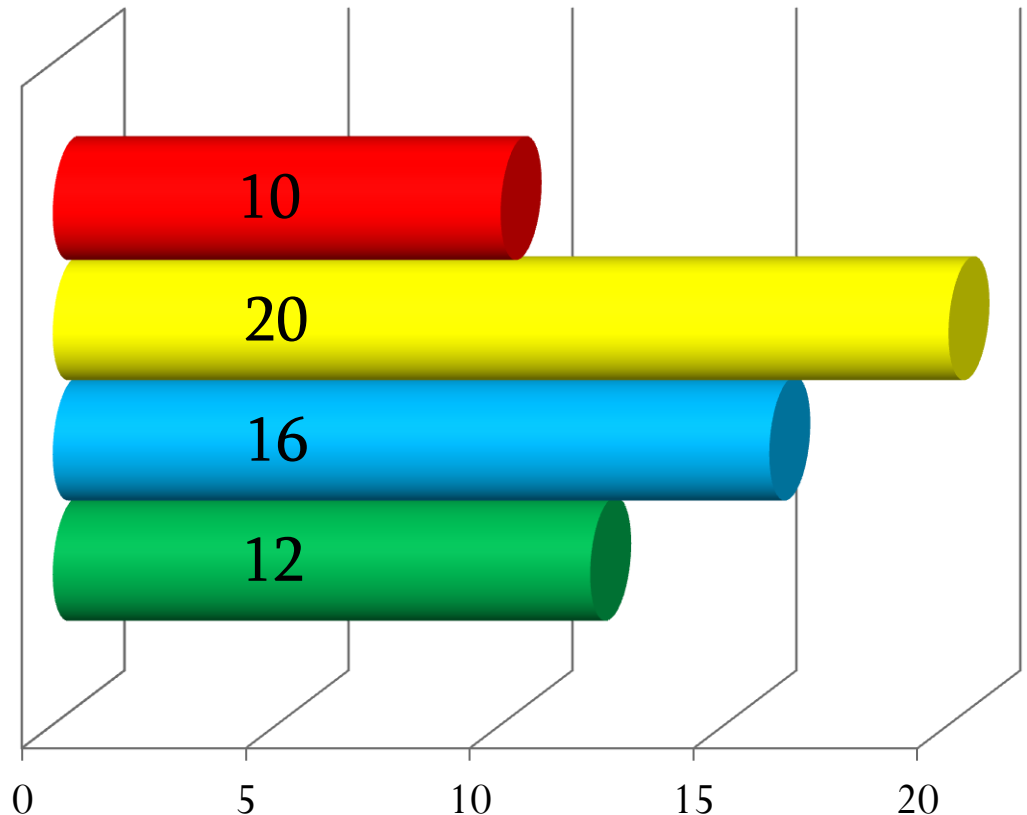
- გავრცელებულია;
- ნაკლებად გავრცელებულია;
- იშვიათად ხდება;
- საერთოდ არ მსმენია.

გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

საქმის წარმოების უსაფუძვლო გაჭიანურება

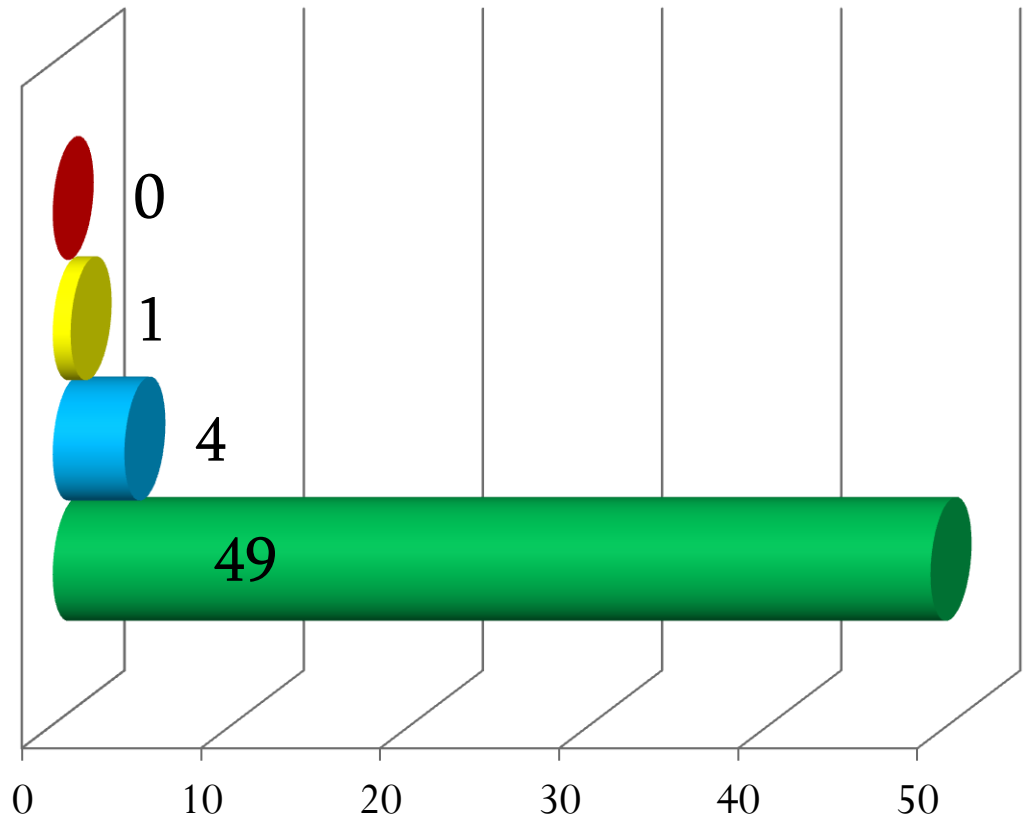
- გავრცელებულია;
- ნაკლებად გავრცელებულია;
- იშვიათად ხდება;
- საერთოდ არ მსმენია.

გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

მოსამართლის თანამდებობასთან შეუთავსებელი საქმიანობა

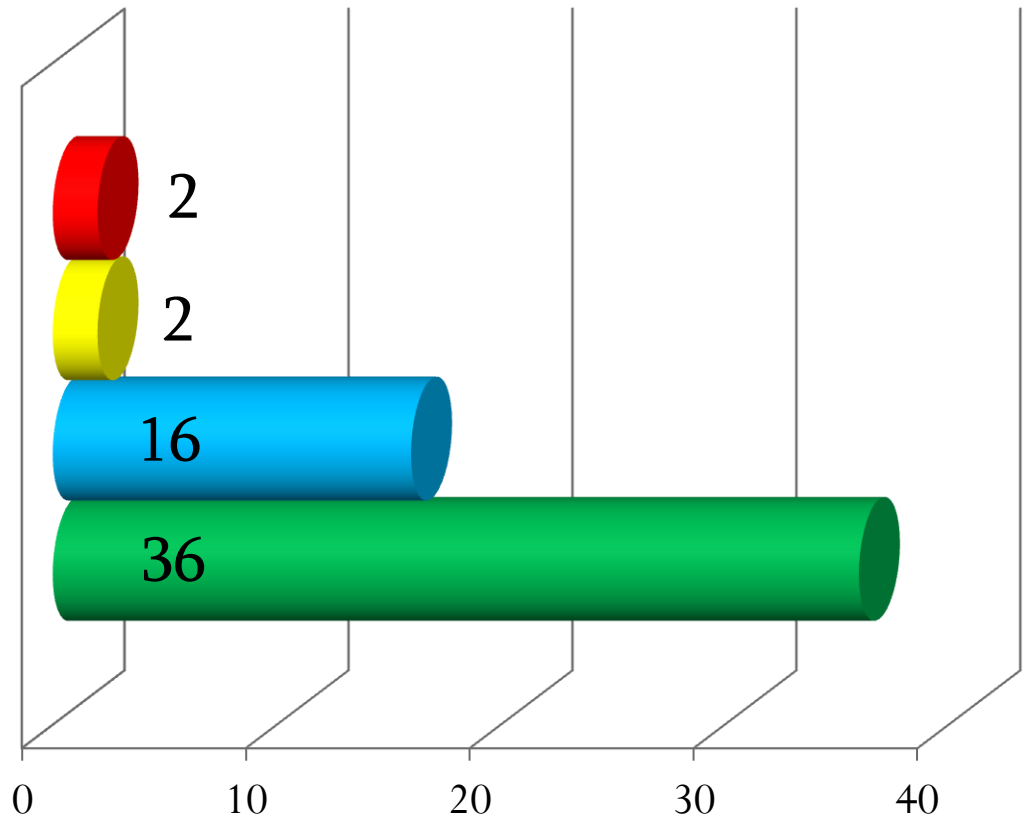
- გავრცელებულია;
- ნაკლებად გავრცელებულია;
- იშვიათად ხდება;
- საერთოდ არ მსმენია.

გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

მოსამართლის მოვალეობების შეუსრულებლობა ან არაჯეროვნად შესრულება

- გავრცელებულია;
- ნაკლებად გავრცელებულია;
- იშვიათად ხდება;
- საერთოდ არ მსმენია.

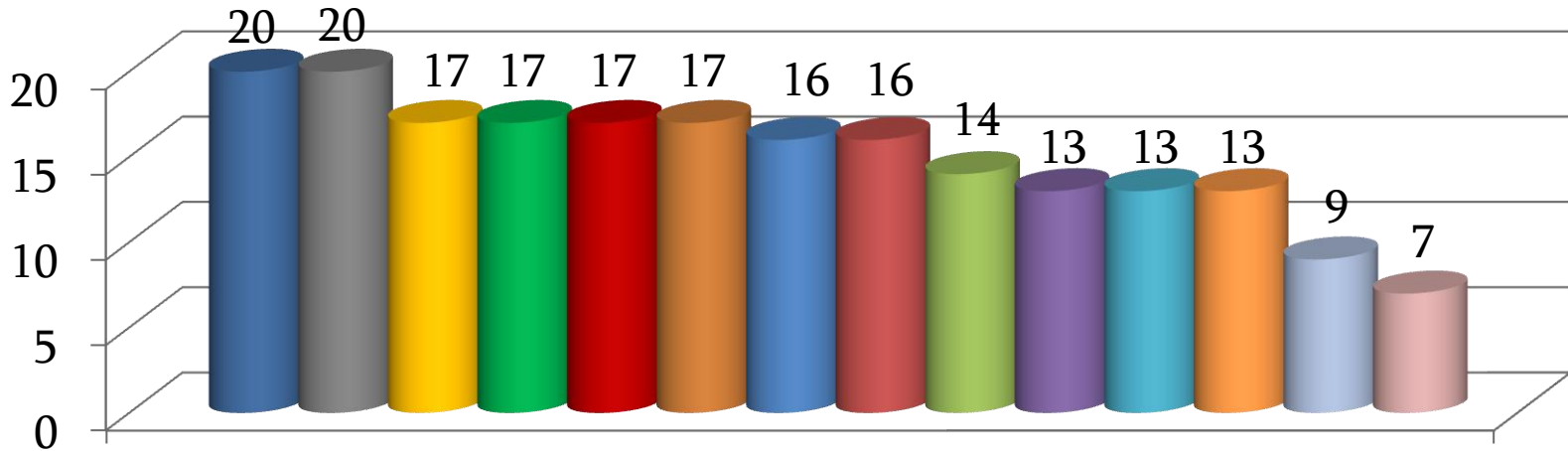
გავრცელებულია თუ არა ქვემოთ მოცემული დისციპლინური გადაცდომა?

კომენტარი

- აღნიშნული შეფასება ყველა მოსამართლეზე არ ვრცელდება;
- საერთოდ არ მსმენია მოსამართლეთა მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის შესახებ;
- მოსამართლეები ხშირად არიან მიკერძოებულნი და ხშირად არღვევენ შეჯიბრებითობის პრინციპს ადვოკატების სასარგებლოდ.

მოსამართლის მიერ საქმის წარმოების დროს კანონის დარღვევა შეიძლება თუ არა ჩაითვალოს დისციპლინურ გადაცდომად და რა შემთხვევებში?

- არც ერთ შემთხვევაში;
- თუ ავლენს მოსამართლის აშკარა მიკერძოებას;
- თუ ავლენს მოსამართლის აშკარა არაპროფესიონალიზმს / არა კომპეტენტურობას;
- თუ მოსამართლე გაცდა კანონით მინიჭებულ უფლებამოსილების ფარგლებს;
- თუ კანონის დარღვევა აშკარაა და დადგენილია ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს ან ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ;
- თუ ჩადენილია განზრახ ან უხეში გაუფრთხილებლობით;
- ზიანს აყენებს მართლმსაჯულების პრესტიჟს და ავტორიტეტს.
- თუ დარღვევის გამოსწორება შეუძლებელია იმავე ან ზემდგომი სასამართლოს მიერ;
- თუ შეგნებულად არღვევს სამართლიანი სასამართლოს უფლებას;
- თუ ჩადენილია განზრახ;
- თუ მოსამართლემ არ შეასრულა კანონით დადგენილი სავალდებულო მოქმედება;
- თუ არსებით ზიანს აყენებს მხარის უფლებებს და კანონიერ ინტერესებს ან საჯარო ინტერესს;
- ჩადენილია არაერთგზის / სისტემატურად;
- თუ მოსამართლის გადაწყვეტილებას არ ახლავს კანონით გათვალისწინებული დასაბუთება.

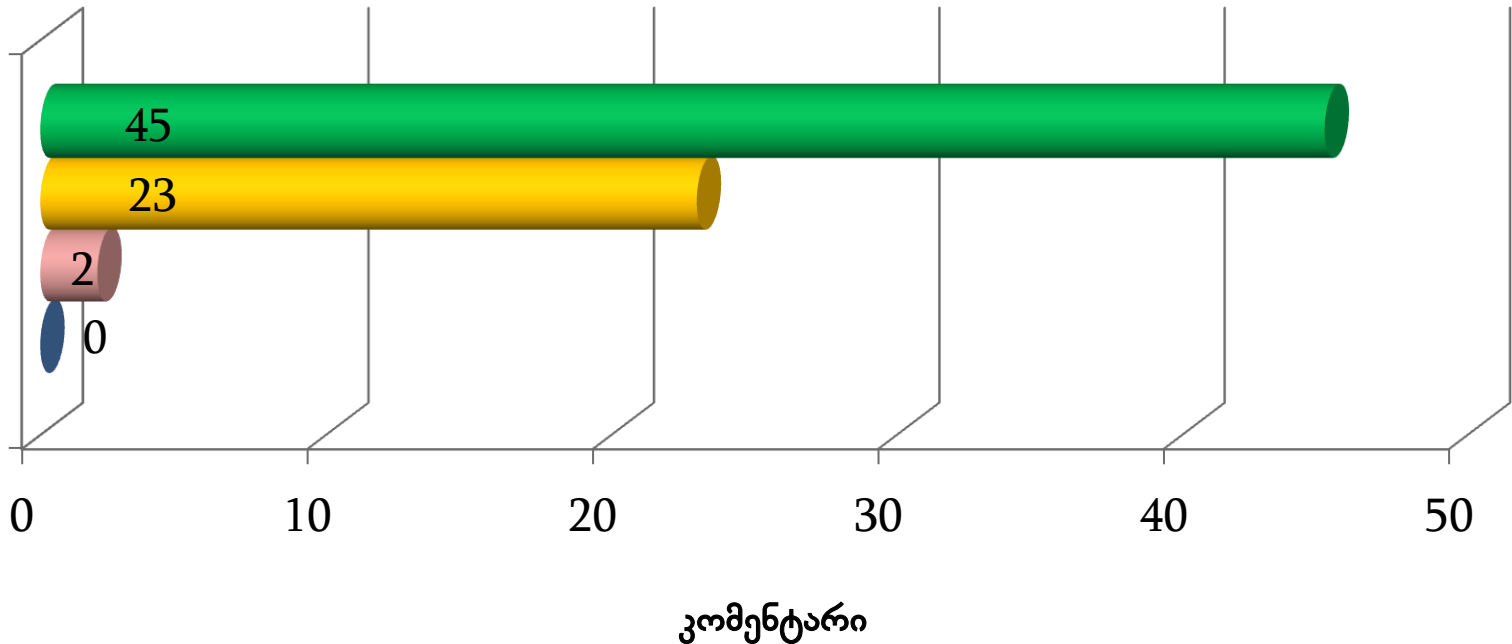
მოსამართლის მიერ საქმის წარმოების დროს კანონის დარღვევა შეიძლება თუ არა ჩაითვალოს დისციპლინურ გადაცდომად და რა შემთხვევებში?

კომენტარი

- ზემოთ ჩამოთვლილი გადაცდომების მე-4, მე-8 და მე-11 შემთხვევებში პასუხისმგებლობა უნდა დადგეს სისხლის სამართლის კოდექსით;
- პირველი ინსტანციის მოსამართლეების მხრიდან ხშირად ხდება ბრალდების მხარის ისეთი შუამდგომლობების არ დაკმაყოფილება, რომლებიც სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ობიექტური გამოძიების ჩასატარებლად.

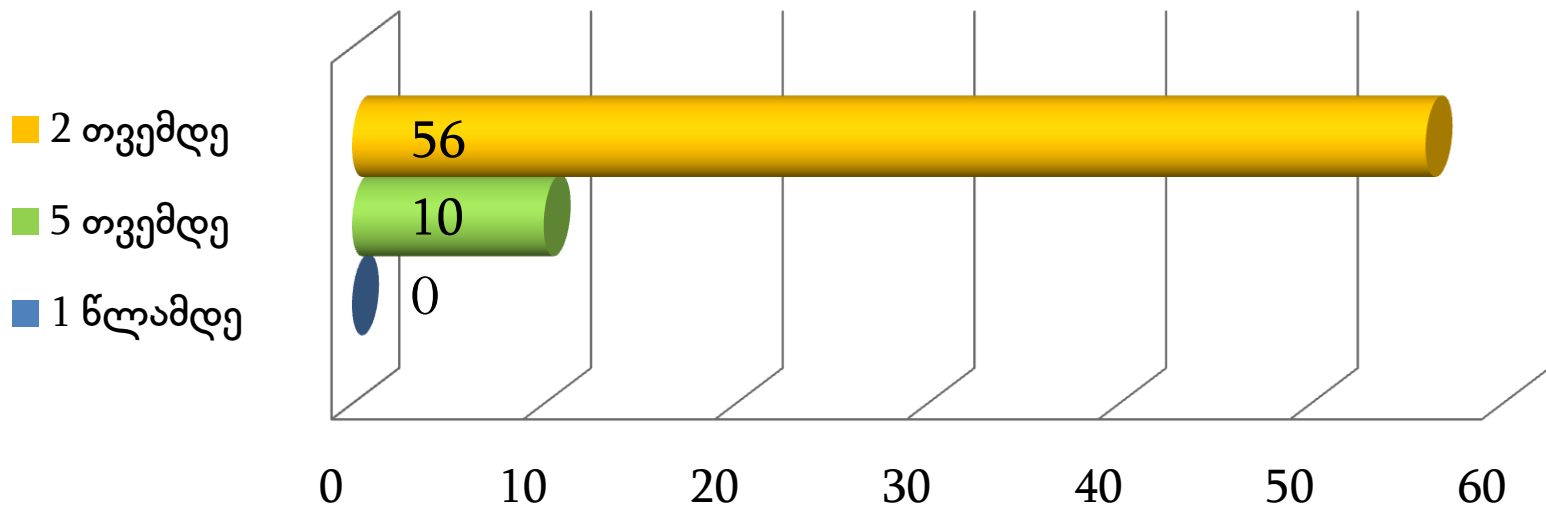
ვინ უნდა ატარებდეს წინასწარ შემოწმებას/ გამოკვლევას საჯარაუღო დისციპლინური გადაცდომის ფაქტზე?

- იუსტიციის უმაღლეს საბჭოში არსებული ცალკე სამსახური, რომელიც განახორციელებს დამოუკიდებელ და მიუკერძოებელ შემოწმებას/ გამოკვლევას;
- იუსტიციის უმაღლესი საბჭო;
- იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს წევრი;
- იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს აპარატის მოხელე.

- იუსტიციის უმაღლესი საბჭო არის ფუნქცია და კარგული და არაქმედითი ორგანო.

რა მაქსიმალურ ვადაში უნდა დასრულდეს დისციპლინური საქმის წინასწარი შემოწმება / გამოკვლევა (რა ვადა უნდა იყოს კანონით განწერილი საჩივრის შეტანიდან მოსამართლის დისციპლინურ პასუხისმგებებაში მიცემამდე)?

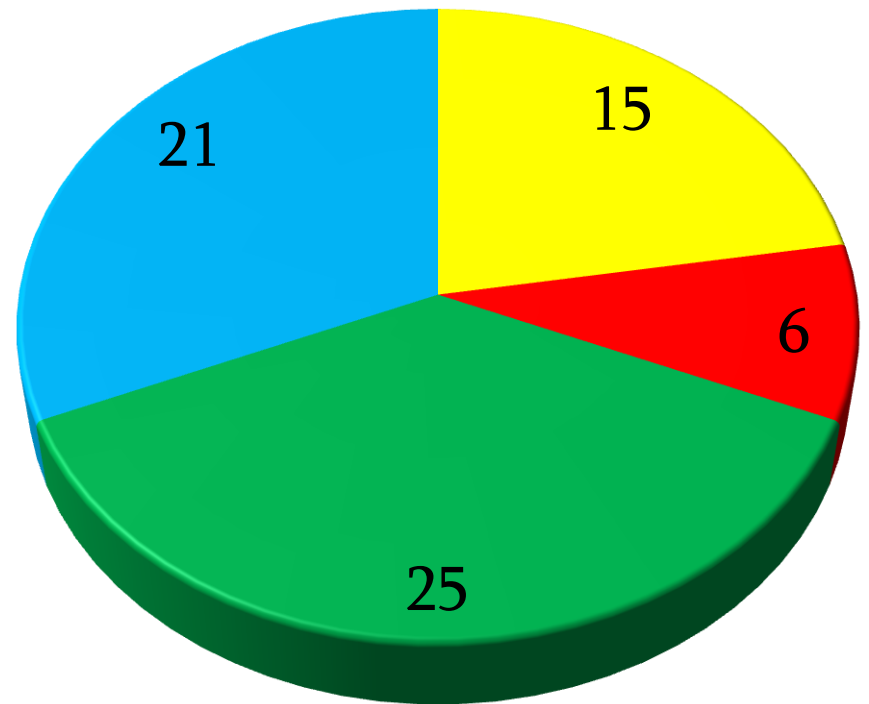

კომენტარი

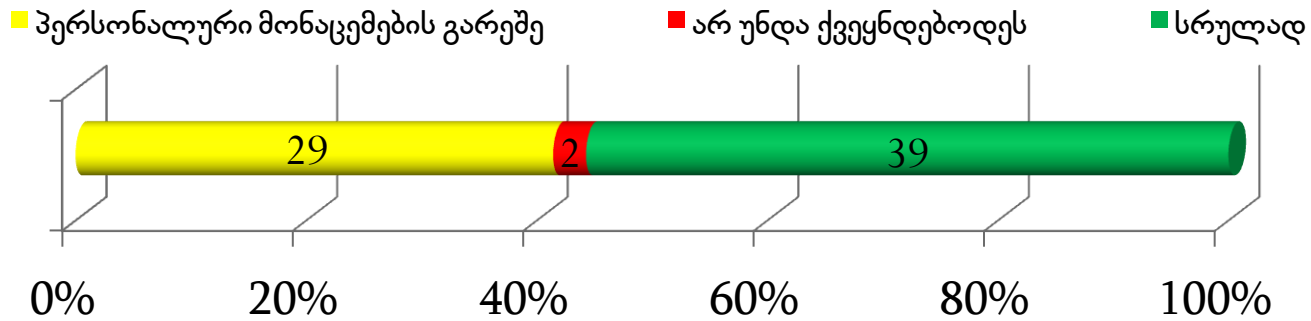
- 1 თვის ვადაში;
- 6 თვემდე ვადა საკმარისია;
- 2 თვეში უნდა დასრულდეს, მაგრამ განსაკუთრებულ შემთხვევებში განხილვა უნდა გაგრძელდეს 1 წლამდე (აღნიშნული კანონში უნდა იქნეს მკაცრად განწერილი).

სადისციპლინო კოლეგიის და სადისციპლინო პალატის სხდომები უნდა იყოს:

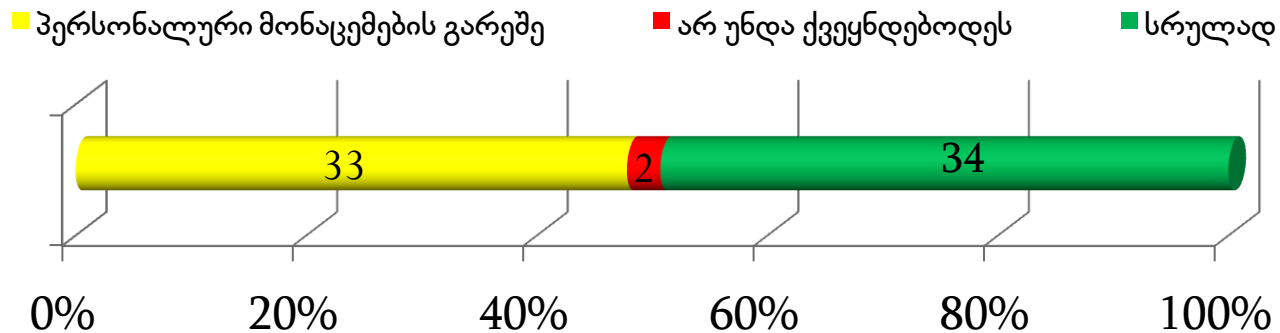
- ღია მხოლოდ დისციპლინურ პასუხისგებაში მიცემული მოსამართლის მოთხოვნის საფუძველზე;
- დახურული;
- როგორც წესი ღია, მაგრამ დაიხუროს მოსამართლის მოთხოვნის საფუძველზე.
- ღია.

იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გადანყვეტილებები მოსამართლის მიმართ დისციპლინური ღევის შეწყვეტის თაობაზე უნდა ქვეყნდებოდეს:

სადისციპლინო კოლეგიისა და სადისციპლინო პალატის გადანყვეტილებები უნდა ქვეყნდებოდეს:

სხვა რა ძირითად პრობლემებს ხედავთ მოსამართლეთა დისციპლინური საქმეების წარმოების კუთხით და რის გამოსწორებას ისურვებდით?

- მეტი კომპეტენტურობა;
- მეტი ეფექტურობა;
- მეტი გამჭვირვალობა;
- მეტი ღროულობა, საქმეთა განხილვა შემჭიდროვებულ ვადებში;
- ძირითადი პრობლემა მდგომარეობს იმაში, რომ დისციპლინური პროცესი არის დახურული, არაეფექტური და დაინტერესებული მხარისათვის უცნობია შედეგი;
- ძირითადი პრობლემა არის მისი დახურული და ბუნდოვანი წარმოება. სასურველია იყოს უფრო ღია და ქმედითი, რომ მასზე ხელი მიუწვდებოდეს ყველა სხვა მოსამართლეს და ყველა დაინტერესებულ პირსაც. ასევე, გადანყვეტილება ექვემდებარებოდეს გასაჩივრებას;
- უნდა ხდებოდეს დაინტერესებული მხარის ინფორმირება, უნდა ხდებოდეს გადანყვეტილების გასაჩივრება და მხარეს ეძლეოდეს შესაბამისი განმარტება;
- სასამართლო გადანყვეტილებების შედგენა და მხარისთვის გადაცემა არ უნდა ჭიანურდებოდეს და ხდებოდეს კანონით დადგენილ ვადებში.

რა ინფორმაციის განთავსებას ისურვებდით საერთო სასამართლოების
მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის ვებ გვერდზე - <http://dcj.court.ge/>

- დისციპლინურ გადაწყვეტილებებზე სრულ და დეტალურ ინფორმაციას;
- აღნიშნულ საკითხებზე სხვა ქვეყნების გამოცდილებას;
- დისციპლინური საქმეების წარმოების სტატისტიკასა და ინფორმაციას მოსამართლეთა მიმართ გატარებული დისციპლინური ღონისძიებების შესახებ;
- ვებგვერდზე ძალიან ზოგადი და მწირი ინფორმაციაა განთავსებული;
- საჩივრის შემტანი პირისთვის დასასშვები უნდა იყოს საჩივრის განხილვის შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების გაცნობა ვებგვერდის მეშვეობით;
- სადისციპლინო კოლეგიისა და სადისციპლინო პალატის გადაწყვეტილებები ვებგვერდზე გამოქვეყნდეს პირადი მონაცემების დაუფარავად და სწრაფად;
- სადისციპლინო კოლეგიის გადაწყვეტილებები ვებგვერდზე გამოქვეყნდეს პირადი მონაცემების გარეშე.

საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგია

2014 წელი